بهترین سه گانه های سینمایی

گروه فرهنگ و هنر - از اعماق فضا در جنگ ستارگان تا کوچه‌های تاریک آمریکا در پدرخوانده، تریلوژی ها به کارگردانان این فرصت را می دهند تا یک جهان را خلق کنند، در آن نفس بکشند و سرانجام آن را به اوج برسانند.

دنیای سینما پر از داستان‌های نیمه‌تمام است، اما وقتی صحبت از «سه‌گانه» (Trilogy) می‌شود، ماجرا فراتر از یک فیلم ساده می‌رود؛ اینجا بحثِ یک سفر جادویی است. از اعماق فضا در جنگ ستارگان تا کوچه‌های تاریک آمریکا در پدرخوانده، تریلوژی‌ها به کارگردانان این فرصت را می‌دهند تا یک جهان را خلق کنند، در آن نفس بکشند و سرانجام آن را به اوج برسانند.

۱۰. سه‌گانه شوالیه تاریکی (۲۰۰۵ – ۲۰۱۲)

فیلم‌ها: فیلم‌ها: بتمن آغاز می‌کند (۲۰۰۵) – شوالیه تاریکی (۲۰۰۸) - شوالیه تاریکی برمی‌خیزد (۲۰۱۲) – کارگردان: کریستوفر نولان

بازیگران: بکریستین بیل، مایکل کین، گری اولدمن، مورگان فریمن، کیلین مورفی، هیث لجر، لیام نیسون، تام هاردی، ان هتوی، مگی جیلنهال. بازه زمانی: ۲۰۰۵ – ۲۰۱۲

پیش از آنکه نولان سکان هدایت بتمن را بر عهده بگیرد، فیلم‌های ابرقهرمانی بیشتر به فانتزی‌های رنگارنگ شباهت داشتند؛ اما نولان با تزریق «واقع‌گرایی خشن» (Gritty Realism)، این ژانر را برای همیشه تغییر داد. او بروس وین را نه به عنوان یک کاراکتر شکست‌ناپذیر، بلکه به عنوان انسانی آسیب‌دیده تصویر کرد که در دنیایی فاسد و ملموس (گاتهام) می‌جنگد.

قسمت دوم، یعنی شوالیه تاریکی، با نقش‌آفرینی خیره‌کننده و جاودانه‌ی هیث لجر در نقش جوکر، مرزهای فیلم‌های کمیک‌بوکی را جابه‌جا کرد و به یک تریلر جنایی روان‌شناختی تبدیل شد که حتی آکادمی اسکار را مجبور کرد قوانین نامزدی بهترین فیلم را تغییر دهد. سه‌گانه‌ی نولان ثابت کرد که یک فیلم ابرقهرمانی می‌تواند همزمان یک بلاک‌باستر عظیم و یک اثر هنری عمیق باشد.

قسمت ضعیف: بحث‌های زیادی در این باره وجود دارد. برخی بتمن آغاز می‌کند را به دلیل مقیاس کوچکترش نسبت به دو فیلم بعدی انتخاب می‌کنند، اما بیشتر منتقدان شوالیه تاریکی برمی‌خیزد را به دلیل برخی گره‌های داستانی و پیرنگِ بیش از حد شلوغ، ضعیف‌ترین (یا دقیق‌تر بگوییم، کمتر عالی) می‌دانند.

نکته جالب: هیث لجر برای آماده شدن جهت بازی در نقش جوکر، خود را به مدت یک ماه در یک اتاق هتل حبس کرد تا روی صدا، خنده‌ها و شخصیت‌پردازی این شرور کار کند. او حتی دفترچه‌ی یادداشتی از نگاه جوکر تهیه کرده بود که در آن اخبار تراژیک و جوک‌های ترسناک را یادداشت می‌کرد.

۹. سه‌گانه‌ی ماتریکس (۱۹۹۹ – ۲۰۰۳)

فیلم‌ها: ماتریکس – بارگذاری مجدد ماتریکس – انقلاب‌های ماتریکس – کارگردان‌ها: لانا و لی‌لی واچوفسکی

بازیگران: کیانو ریوز، کری-ان ماس، لارنس فیشبرن، هوگو ویوینگ

بازه زمانی: ۱۹۹۹ – ۲۰۰۳

اولین فیلم ماتریکس از آن دسته فیلم‌هایی بود که درست مثل جنگ ستارگان، یک‌شبه سینما را تغییر داد. همان‌طور که کیانو ریوز برای نجات بشریت از دست ماشین‌ها به راه افتاد، یک میلیون مقلد و هزاران پارودی (نقیضه) دنبالش راه افتادند! دنباله‌های این فیلم (که هنوز هم دست‌کم گرفته می‌شوند) عمیقاً در مضامین فلسفی غرق شدند و اگرچه به ندرت با قسمت اول برابر دانسته می‌شوند، اما شکی نیست که واچوفسکی‌ها تمام تلاش خود را کردند که فیلم‌های خوبی بسازند.

صحنه‌ی تعقیب و گریز در بزرگراه در فیلم دوم و حمله‌ی زایان در فیلم سوم همچنان سنگ محکی برای اکشن‌های بزرگ هستند. چه از شخصیت آرچیتکت یا پایان‌بندی خوشتان بیاید و چه متنفر باشید، مقیاس این کار هنوز هم تحسین‌برانگیز است.

قسمت ضعیف: نظرات بین دو دنباله متفاوت است، اما عموماً بارگذاریِ مجدد (Reloaded) ضعیف‌تر در نظر گرفته می‌شود. احتمالاً دلیل آن سکانس مهمانی و رقصِ بسیار تحقیر شده در زایان است.

نکته جالب: آن نیمکتی که اوراکل در پایان فیلم سوم روی آن نشسته است؟ پلاکی دارد که روی آن نوشته شده: «به یاد توماس اندرسون».

۸. سه‌گانه‌ی دلار (۱۹٦٤ – ۱۹٦٦)

فیلم‌ها: به خاطر یک مشت دلار – به خاطر چند دلار بیشتر – خوب، بد، زشت – کارگردان: سرجیو لئونه

بازیگران: کلینت ایستوود، ایلای والاک، لی وان کلیف، کلاوس کینسکی – بازه زمانی: ۱۹٦٤ – ۱۹٦٦

عجیب است که فکر کنیم لئونه هرگز سه‌گانه‌ی دلار را به عنوان یک کل واحد منسجم تصور نکرده بود. ماجرا وقتی جدی‌تر می‌شود که کلینت ایستوود با سه نقش «بلوندی»، «جو» و «مرد بی‌نام»، در تمام طول فیلم‌ها رفتار و لباس‌های یکسانی داشت.

این سه فیلم در واقع ژانر وسترن اسپاگتی، ورود کلینت به لیست ستاره‌های طراز اول هالیوود و شاید خیره‌کننده‌تر از همه، موسیقی بی‌نقص انیو موریکونه را به ما هدیه دادند. نگاه خشن، ظاهر و لحن کلینت، همراه با نماهای نزدیک لئونه، سکانس‌های عظیم و دیالوگ‌های موجز و سیگاربه‌لب، برخی از جذاب‌ترین فیلم‌های را خلق و راه جدیدی در دنیای وسترن ساختند.

قسمت ضعیف: به خاطر چند دلار بیشتر در مرتبه‌ی پایین‌تری نسبت به دو فیلم دیگر قرار دارد و فاقد پیرنگ منسجم دو فیلم دیگر است، اما همچنان یک اثر تماشایی شگفت‌انگیز است که از استعدادهای مکمل فراموش‌نشدنی مانند وان کلیف و کلاوس کینسکی بهره می‌برد.

نکته جالب: سرجیو لئونه نمی‌توانست خیلی خوب انگلیسی صحبت کند و ایلای والاک هم به سختی ایتالیایی بلد بود، بنابراین در تمام طول تولید خوب، بد، زشت، این دو به زبان فرانسوی با هم صحبت می‌کردند.

۷. ایندیانا جونز ۱-۳ (۱۹۸۱ – ۱۹۸۹)

فیلم‌ها: مهاجمان صندوقچه گمشده– معبد مرگ – آخرین جنگ صلیبی – کارگردان: استیون اسپیلبرگ

بازیگران: هریسون فورد، شان کانری، کارن آلن، دنهلم الیوت

بازه زمانی: ۱۹۸۱ – ۱۹۸۹

ما حدس می‌زنیم اگر خوانندگان سخت‌گیر بعد از انتشار فیلم چهارم یعنی قلمرو جمجمه بلورین از این سری ناامید نمی‌شدند، این سه‌گانه در جایگاه بالاتری در لیست قرار می‌گرفت. به هر حال، مهاجمان از هر لحاظ یک فیلم تقریباً کامل است؛ معبد مرگ یک فیلم به شکل چشمگیری تاریک است؛ و آخرین جنگ صلیبی قسمت ضعیف: برای سال‌ها همه از معبد مرگ متنفر بودند. حالا کسانی را پیدا می‌کنید که از آن دفاع می‌کنند اما در عوض به آخرین جنگ صلیبی (به دلیل بیش از حد بامزه بودن) حمله می‌کنند.

نکته جالب: کارل اوربان نام پسر کوچک خود را به احترام دکتر جونز، ایندیانا گذاشت.

٦. سه‌گانه‌ی بورن (۲۰۰۲ – ۲۰۰۷)

فیلم‌ها: هویت بورن – برتری بورن – اولتیماتوم بورن

کارگردان‌ها: داگ لایمن، پل گرین‌گرس

بازیگران: مت دیمون، فرانکا پوتنته، جولیا استایلز، برایان کاکس، کلایو اوون – بازه زمانی: ۲۰۰۲ – ۲۰۰۷

در سال ۲۰۰۲، مت دیمون یک ستاره‌ی اکشن نبود. او یک بازیگر خوب بود آخرین نقش اصلی او در یک فیلم بزرگ همه اسب‌های زیبا بود. این احتمال وجود داشت که فیلم هویت بورنِ داگ لایمن هم مثل آن فیلم شکست بخورد. اما اکنون در جهانی هستیم که دیمون گردن منتقدان و باکس آفیس را با دستان خالی شکست.

قسمت ضعیف: به طور غیرمعمولی، فیلم اول عموماً ضعیف‌ترین فیلم مجموعه تلقی می‌شود.

نکته جالب: وقتی بورن در ابتدای فیلم هویت بورن در آینه نگاه می‌کند با زبان هلندی حرف می‌زند.

۵. سه‌گانه‌ی پدرخوانده (۱۹۷۲ – ۱۹۹۰)

فیلم‌ها: پدرخوانده ۱ – قسمت دوم – قسمت سوم

کارگردان: فرانسیس فورد کاپولا

بازیگران: آل پاچینو، مارلون براندو، رابرت دنیرو، دایان کیتون، رابرت دووال – بازه زمانی: ۱۹۷۲ – ۱۹۹۰

اقتباس حماسی فرانسیس فورد کاپولا از کتاب به همان اندازه حماسی ماریو پوزو، پیوندی بی‌نقص بین کارگردان و موضوع بود. کاپولا که خود از یک خانواده بزرگ ایتالیایی–آمریکایی می‌آمد، مضامین رمان درباره خانواده، مهاجرت و رویای آمریکایی را در سطحی عمیق درک می‌کرد و فقط کافی بود ملاقه‌ای از جنایت و ترور به این ترکیب اضافه کند تا معجون را به جوش آورد.

قسمت دوم با مهارتی استادانه لایه‌های گذشته و حال را در یک گسترش و شفاف‌سازی درخشان از این جهان به هم بافت، در حالی که قسمت سوم، با تمام نقاط ضعفش، داستان مایکل کورلئونه (آل پاچینو) را تکمیل می‌کند؛ جایی که او با پیامدهای انتخاب‌هایش روبرو می‌شود و بزرگ شدن نسل بعدی را تماشا می‌کند.

قسمت ضعیف: همه با هم فریاد بزنید: پدرخوانده: قسمت سوم! در نگاه به گذشته، همه متفق‌القول هستند که سوفیا کاپولا کارگردان بهتر و بازیگر بدتری است. در حالی که فیلم سوم مدافعان خودش را دارد، هیچ‌کس ادعا نمی‌کند که این فیلم در سطح دو قسمت قبلی است.

نکته جالب: در ابتدا قرار بود وینونا رایدر نقش سوفیا کاپولا را بازی کند، اما او برای حضور در فیلم ادوارد دست‌قیچی از پروژه کناره‌گیری کرد.

٤. داستان اسباب‌بازی ۱-۳ (۱۹۹۵ – ۲۰۱۰)

فیلم‌ها: داستان اسباب‌بازی ۱ – قسمت دوم – قسمت سوم (۲۰۱۰)

کارگردان‌ها: جان لستر، لی آنکریچ

بازیگران: تام هنکس، تیم آلن، جوان کیوساک، جان راتزنبرگر

بازه زمانی: ۱۹۹۵ – ۲۰۱۰

انتشار اولین فیلم داستان اسباب‌بازی رخدادی بود که همه برایش لحظه شماری می‌کردن، چون این فیلم اولین فیلم بلند تاریخ بود که کاملاً با کامپیوتر انیمیشن شده بود. اما انتشار این فیلم نقطه عطف در داستان‌گویی هم بود. داستان اسباب بازی هوایی تازه در صنعت رو به زوال انیمیشن دمید.

به شکلی باورنکردنی، دنباله فیلم هم در حد استاندارد ظاهر شد و مجله Empire آن را یک ارتقا نسبت به نسخه اصلی نامید. و حتی غیرمحتمل‌تر از آن، قسمت سوم که سال‌ها بر سر آن بحث و تأخیر وجود داشت، به یک پیروزی دیگر تبدیل شد. شخصیت‌پردازی بی‌نقص، صداپیشگی دقیق و تلاش بی‌وقفه برای کمال در داستان و فرم، ممکن است اکنون به یک رویه استاندارد برای پیکسار تبدیل شده باشد، اما آن زمان چنین نبود.

قسمت ضعیف: می‌توانید سعی کنید ایرادی در آن‌ها پیدا کنید، اما صادقانه بگوییم، چرا خودتان را اذیت کنید؟ همه‌ی آن‌ها عالی هستند.

نکته جالب: لی آنکریچ که کارگردانی فیلم سوم را بر عهده داشت، تدوینگر فیلم اول و کمک‌کارگردان فیلم دوم بود.

۳. سه‌گانه‌ی بازگشت به آینده (۱۹۸۵ – ۱۹۹۰)

فیلم‌ها: بازگشت به آینده ۱ – قسمت دوم – قسمت سوم

کارگردان: رابرت زمکیس

بازیگران: مایکل جی. فاکس، کریستوفر لوید، لیا تامپسون، توماس ویلسون – بازه زمانی: ۱۹۸۵ – ۱۹۹۰

کسی را به ما نشان دهید که بازگشت به آینده را دوست نداشته باشد و ما به شما کسی را نشان می‌دهیم که از زندگی خسته شده است. این نسخه از داستانِ سفر در زمان به کارگردانی زمکیس و تهیه‌کنندگی اسپیلبرگ، با سرعتی حدود ۸۸ مایل بر ساعت پیش می‌رود که سوختش پلوتونیوم است.

قسمت ضعیف: جالب است که در آن زمان، دیدگاه سنتی تمایل داشت فیلم دوم را در رتبه پایین‌تری قرار دهد، اما امروزه افراد بیشتری را پیدا می‌کنید که به فیلم سوم انتقاد می‌کنند. با این حال، از نظر ما همه‌ی این‌ها ایراد گرفتنِ بیخودی از یک شاهکار ارزشمند است.

نکته جالب: زمانی قرار بود ماشین زمان یک یخچال باشد. اسپیلبرگ و زمکیس این ایده را حذف کردند زیرا نگران بودند بچه‌ها با تقلید از فیلم، در یخچال‌های قدیمی گیر بیفتند.

۲. سه‌گانه‌ی اصلی جنگ ستارگان (۱۹۷۷ – ۱۹۸۳)

فیلم‌ها: امیدی تازه – امپراتوری ضربه می‌زند – بازگشت جدای

کارگردان‌ها: جورج لوکاس، ایروین کرشنر، ریچارد مارکواند

بازیگران: مارک همیل، هریسون فورد، کری فیشر، الک گینس

بازه زمانی: ۱۹۷۷ – ۱۹۸۳

اولین شلیک اپرای فضایی جورج لوکاس، چشم‌انداز فیلم‌سازی را تغییر داد، به یک نسل انرژی بخشید و استانداردی غیرممکن برای هر دنباله‌ای تعیین کرد. دنباله‌ی ایروین کرشنر، با نظارت لوکاس، چیزی حتی بزرگ‌تر و بهتر ارائه داد این قسمت احتمالاً مشهورترین چرخش داستانی تاریخ سینما را به ما هدیه داد.

قسمت سوم هم مجموعه‌ای از صحنه‌های اکشن فوق‌العاده دارد؛ از نبرد با رانکور گرفته تا نبرد شمشیر نوری در ستاره مرگ که خودش از بیرون تحت حمله است. سری اصلی فیلم‌های جنگ ستارگان یک ضربه‌ی سه‌گانه‌ی قدرتمند است که باعث ایجاد مقلدها، پیش‌درآمدها، بی‌شمار رسانه‌ی دیگر شده است.

قسمت ضعیف: بیشتر طرفدارانِ متعصب می‌خواهند شما باور کنید که بازگشت جدای ضعیف‌تر است، اما باز هم بی‌نظیر است.

نکته جالب: یک سوال؛ چه کسی آخرین دیالوگ را در فیلم امیدی تازه می‌گوید؟ پاسخ: چوباکا (با صدای غرش مخصوصش).

۱. ارباب حلقه‌ها (۲۰۰۱ – ۲۰۰۳)

فیلم‌ها: یاران حلقه – دو برج – بازگشت پادشاه

کارگردان: پیتر جکسون

بازیگران: الایجا وود، ویگو مورتنسن، ایان مک‌کلن، اورلاندو بلوم، کیت بلانشت

بازه زمانی: ۲۰۰۱ – ۲۰۰۳

سه‌گانه‌ی خیره‌کننده‌ی پیتر جکسون که پشت‌سرهم فیلم‌برداری شد و در قالب هدیه‌های کریسمس در سه سال متوالی اکران شد، با اختلاف کمی جنگ ستارگان را شکست داد و در صدر نظرسنجی قرار گرفت. چرا؟ خب، دقت بسیار زیاد به جزئیات وجود دارد (حتی آسترهای لباس شخصیت‌ها که هرگز دیده نمی‌شدند، نشان‌های خانوادگی داشتند تا حداکثر اصالت حفظ شود)، مناظر نیوزیلند آن‌قدر نفس‌گیر است که می‌توانید وزش باد را روی صورتتان حس کنید، انتخاب بازیگران بی‌نقص است و جلوه‌های ویژه عظیم هستند. با این حال، در نهایت همه‌چیز به دوستی ختم می‌شود.

قسمت ضعیف: واقعاً وجود ندارد

نکته جالب: در حالی که بازگشت پادشاه با فیلم‌های تایتانیک و بن‌هور در رکورد بیشترین اسکار برای یک فیلم واحد (۱۱ اسکار) برابر است، اما از این جهت که در تمام بخش‌هایی که نامزد شده بود، جایزه را برد؛ کاری متمایز کرد.

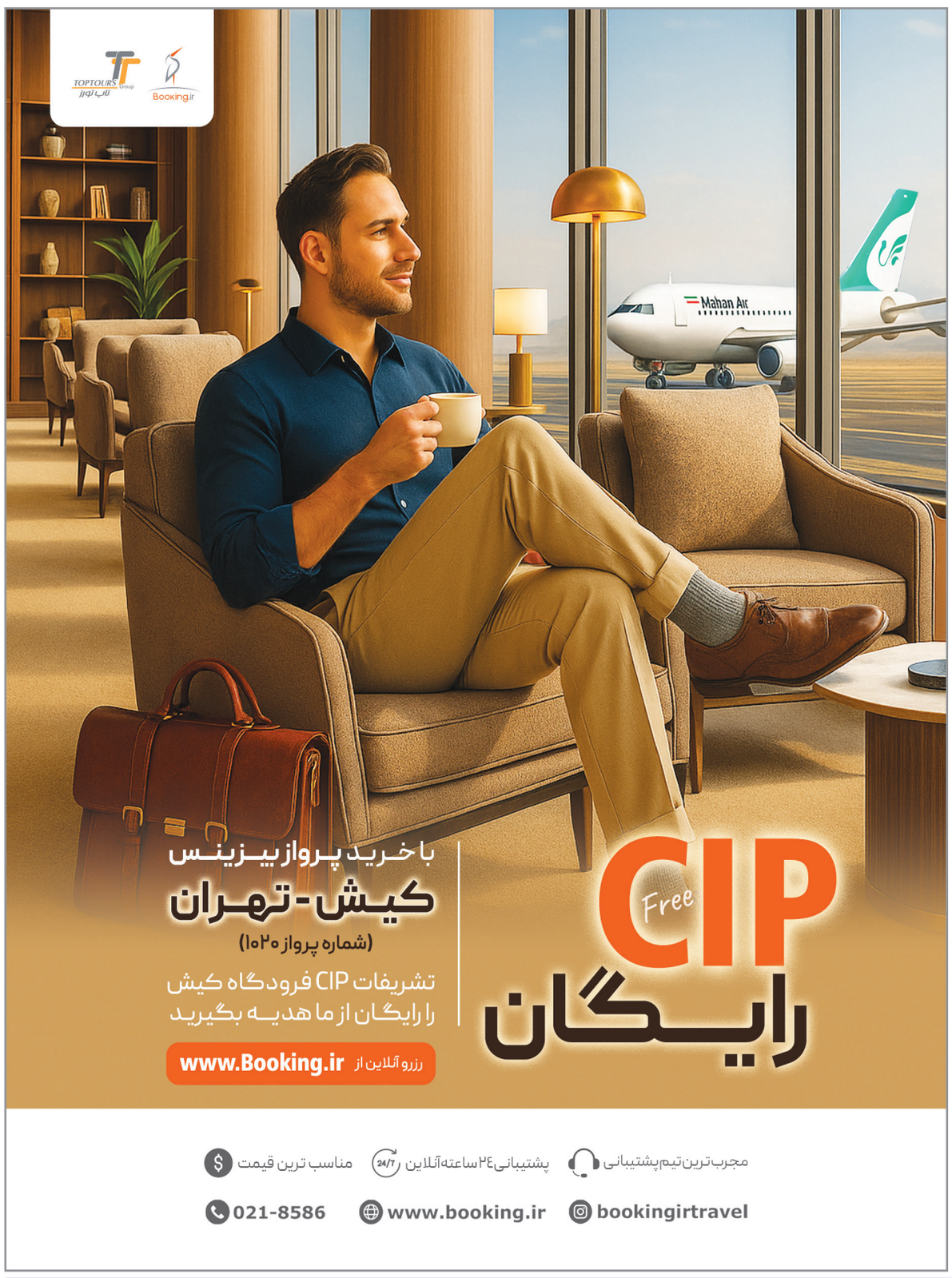

روزنامه اقتصاد کیش
پرتیراژترین و با سابقه ترین نشریه جزیره کیش
۴۴۴۲۴۹۶۹
۴۴۴۲۴۹۹۹
گسترده ترین شبکه اطلاع رسانی داخلی منطقه آزاد کیش